

Súd: Okresný súd Dunajská Streda
Spisová značka: 9Csp/3/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2219200118
Dátum vydania rozhodnutia: 03. 09. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Alica Vörösová
ECLI: ECLI:SK:OSDS:2019:2219200118.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Dunajská Streda v konaní pred sudkyňou JUDr. Alicou Vörösovou, v právnej veci žalobcu: BNP PARIBAS PERSONAL FINANCE SA, so sídlom Boulevard Haussmann 1, 750 09 Paríž, Francúzsko, i.č. 542 097 902, konajúca na území Slovenskej republiky prostredníctvom BNP PARIBAS PERSONAL FINANCE SA, pobočka zahraničnej banky, so sídlom Karadžičova 2, Bratislava 821 08, IČO: 47 258 713, zastúpená advokátskou kanceláriou JUDr. Marek Czompoly, s.r.o., so sídlom Ventúrska 16, Bratislava, IČO: 47 234 547, konajúc JUDr. Marekom Czompolyom, proti žalovanému: U. E., U.. XX.XX.XXXX, R. T. XX, XXX XX Š., o zaplatenie sumy 726,77 eur s prísl., takto

rozhodol:

I. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi sumu 500,60 eur s úrokom z omeškania vo výške 5,05 % ročne zo sumy 500,60 eur od 19.01.2016 do zaplatenia, do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

II. Vo zvyšku súd žalobu zamietá.

III. Žalobca má nárok na náhradu trov konania voči žalovanému v rozsahu 37,60 %.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa podanou žalobou doručenou tunajšiemu súdu dňa 09.01.2019 domáhal od žalovaného zaplatenia sumy 726,77 eur, s úrokom vo výške 27,48 % ročne zo sumy 595,20 eur od 19.01.2016 do zaplatenia a úrokmi z omeškania vo výške 5,05 % ročne zo sumy 694,87 eur od 19.01.2016 do zaplatenia, ako aj náhrady trov konania. Žalobu odôvodnil tým, že dňa XX.XX.XXXX uzavrel právny predchodca žalobcu (V. E. K..E., R.) so žalovaným Zmluvu o spotrebiteľskom úvere, poskytol mu úver vo výške 103,86 eur, ktorý sa žalovaný zaviazal uhradiť spolu s dohodnutými úrokmi a poplatkami formou 9 mesačných splátok po 11,92 eur, so splatnosťou prvej splátky 15.04.2014. Žalovaný uhradil len časť dlžnej sumy 236,49 eur, na výzvy nereagoval, dňa 10.01.2016 nastala zročnosť poslednej dohodnutej splátky, čím sa stal splatný celý dlh žalovaného. Dlžná suma 726,77 eur pozostáva zo sumy 236,49 eur, čo je zvyšná dlžná úverová istina, zo sumy 99,67 eur, čo sú dlžné úroky z úveru, zo sumy 31,90 eur, čo sú náklady spojené s uplatnením pohľadávky. Okrem toho si uplatnil úrok vo výške 27,48 % ročne zo sumy 595,20 eur od 19.01.2016 do zaplatenia a úrok z omeškania vo výške 5,05 % ročne zo sumy 694,87 eur od 19.01.2016 do zaplatenia. Ďalej dňa 19.03.2014 uzavrel právny predchodca žalobcu so žalovaným Zmluvu o revolvingovom spotrebiteľskom úvere a vydaní kreditnej karty s úverovým rámcom 5000 eur, z ktorého žalovaný vyčerpal 737,09 eur, z toho 658,74 eur výberom hotovosti z bankomatov a 78,35 eur predstavujú poplatky. Žalovaný uhradil len časť dlžnej sumy 236,49 eur, na výzvy nereagoval, dňa 18.01.2016 nastala mimoriadnu splatnosť úveru, čím sa stal splatný celý dlh žalovaného. Dlžná suma 726,77 eur pozostáva zo sumy 395,20 eur, čo je zvyšná dlžná úverová istina, zo sumy 88,17 eur, čo sú dlžné úroky z úveru, zo sumy 31,90 eur, čo sú náklady spojené s uplatnením pohľadávky. Okrem toho si uplatnil úrok vo výške 27,48 % ročne zo sumy 595,20 eur od 19.01.2016 do zaplatenia a úrok z omeškania vo výške 5,05 % ročne zo sumy 694,87 eur od 19.01.2016 do zaplatenia.

2. Súd vo veci rozhodol bez nariadenia pojednávania v zmysle § 297 veta druhá CSP, keďže sa jedná o spotrebiteľský spor, a zároveň ide iba o otázku jednoduchého právneho posúdenia veci, skutkové tvrdenia strán nie sú sporné a hodnota sporu bez príslušenstva neprevyšuje 1000 eur. Pričom vykonal dokazovanie podľa § 295 CSP listinami tvoriacimi obsah súdneho spisu, a to Zmluvou o spotrebiteľskom úvere z 19.03.2014, predžalobnou upomienkou, prehľadom splátok a úhrad, potvrdením o odfinancovaní peňažných prostriedkov a prijatých splátok, oznámením o zosplatnení úveru a zistil tento skutkový stav:

3. Dňa XX.XX.XXXX bola medzi žalobcom a žalovaným uzatvorená Zmluva o spotrebiteľskom úvere na nákup spotrebného tovaru - bližšie neidentifikovaného za kúpnu cenu 115,43 eur s priamou platbou predajcovi 11,57 eur, s celkovou výškou úveru 103,86 eur, s mesačnou splátkou 11,92 eur, s počtom mesačných splátok 9 so splatnosťou v 15.deň v mesiaci, so splatnosťou prvej splátky 15.04.2014 a s konečnou splatnosťou 15.12.2014, s úrokovou sadzbou 0 % ročne, RPMN 0 %, priemernou RPMN 44,79 %, celková čiastka k zaplateniu 103,86 eur. V časti 2. Zmluvy zmluvné strany uzavreli zmluvu o revolvingovom úvere a vydaní kreditnej karty s výškou úverového rámca 5000 eur, aktuálnou výškou úverového rámca 600 eur, výška mesačnej splátky min. 5% z dlžnej čiastky zaokrúhlenej na najbližší vyšší násobok 300 eur, splatnosť mesačnej splátky 10. deň v mesiaci, poplatok za správu revolvingového úveru podľa Sadzobníka poplatkov, výška úrokovej sadzby 28,66% p.a., RPMN 46,36%, splatnosť 1.mesačnej splátky 10.deň v mesiaci nasledujúcom po mesiaci, v ktorom bolo uskutočnené 1.čerpanie revolvingového úveru, zvolený súbor poistenia: Základný súbor poistenia, Poplatok za poistenie: 3,33%. Dodatočné predpoklady pre výpočet RPMN: výška čerpania Revolvingového úveru 600 eur, s výškou mesačnej splátky 58,10 eur, s poplatkom za správu úveru 2,99 eur, a splatenie revolvingového úveru v 12 rovnakých mesačných splátkach. Pre výpočet RPMN nebola zohľadnená suma určená na úhradu poistného, pretože nie je podmienkou poskytnutia Revolvingového úveru. Dlžník je oprávnený kedykoľvek odvolať svoj súhlas s poistením Revolvingového úveru, a to aj pred poskytnutím Revolvingového úveru. Celková čiastka k zaplateniu 733,08 eur. Priemerná hodnota RPMN 25,37 %.

4. Z prehľadu splátok a úhrad je zrejmé, že žalovaný dňa 29.09.2014 čerpal úver vo výške 30 eur a zaplatil za obdobie od 09.10.2014 do 10.01.2016 sumu vo výške 236,49 eur na splátkach, žiadne iné splátky nevykonal.

5. V danom prípade súd sa predovšetkým zaoberal náležitosťami zmluvy o spotrebiteľskom úvere, keďže uvedenú zmluvu je potrebné posúdiť podľa zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy.

6. Podľa § 52 ods. 1 až 4 Občianskeho zákonníka platného ku dňu uzavretia zmluvy, spotrebiteľskými (od 1.marca 2012 do 31.decembra 2014, ďalej len „Občiansky zákonník“), Spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. (2) Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. (3) Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. (4) Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

7. Podľa § 53 ods. 1 až 3 a 5 Občianskeho zákonníka, Spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané. (2) Za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. (3) Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané. (5) Neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

8. Podľa § 9 ods. 1, 2 písm. c), f), k) zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov platnom v čase uzavretia zmluvy (od 1.januára 2012 do 31.augusta 2014, ďalej len „zákon o spotrebiteľských úveroch“), Zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu. Každá zmluvná strana dostane najmenej jedno jej vyhotovenie v listinnej podobe alebo na inom trvanlivom médiu, ktoré je dostupné spotrebiteľovi. (2) Zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať tieto náležitosti: c) adresu predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť, f) dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti

spotrebiteľského úveru, k) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia.

9. Podľa § 11 ods. 1 písm. a) až d) zákona o spotrebiteľských úveroch, poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak a) zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1; b) zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až k), r) a y); c) zmluva o spotrebiteľskom úvere formou povoleného prečerpania, ktorý sa musí splatiť na požiadanie alebo do troch mesiacov, neobsahuje náležitosti podľa § 10 ods. 1 alebo d) v zmluve o spotrebiteľskom úvere je uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa.

10. Podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

11. Podľa § 3 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka (v stave účinnom od 1.februára 2013), výška úrokov z omeškania je o 5 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania splnením peňažného dlhu.

12. Pokiaľ ide o obligatórnu náležitosť, ktorá je uvedená pod § 9 ods. 2 písm. f) zákona o spotrebiteľských úveroch, túto nie je možné nahradiť určením počtu splátok. Počet splátok (okrem iných náležitostí) je totiž ďalšou obligatórnou náležitosťou zmluvy, ktorá je uvedená pod písm. k). Nepochybne zákonodarca pod konečnou splatnosťou úveru nemyslel len stanovenie počtu mesačných splátok, pretože inak by sa uspokojil s náležitosťou pod písm. k), kde sa uvádza aj počet splátok. Obe tieto náležitosti teda nie je možné stotožniť a iný výklad než ten, že termín konečnej splatnosti úveru je potrebné určiť dátumovo, neprichádza do úvahy. Nepochybne tento údaj v predmetnej zmluve chýba. V zmluve však chýba aj ďalšia obligatórna náležitosť, ktorá je zakotvená pod písm. k) vyššie citovaného zákonného ustanovenia, v zmysle ktorého v zmluve musia byť rozlíšené splátky istiny, úrokov a iných poplatkov, teda nepostačuje, ak je uvedená len suma predstavujúca súčet splátok istiny, úrokov a iných poplatkov. Je potrebné zdôrazniť, že zákon o spotrebiteľských úveroch vyžaduje, aby zmluva o spotrebiteľskom úvere spĺňala prísne obsahové náležitosti. Cieľom tejto právnej úpravy je totiž ochrana spotrebiteľa ako slabšieho účastníka záväzkovo právneho vzťahu zo spotrebiteľského úveru. Uvedený právny záver o nutnosti rozlíšenia spomínaných splátok vyplýva aj z rozsudku Krajského súdu v Trnave 9Co 401/2012 zo dňa 6. augusta 2013. Takisto v zmluve chýba údaj o adrese predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť. V zmluve, v jej hlavičke je síce uvedená adresa žalobcu, nikde však nie je uvedené, že táto adresa je adresou, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť. Ani v úverových podmienkach nie je nikde uvedené, že adresa žalobcu alebo adresa predajcu je tou, na ktorej má spotrebiteľ právo uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť. Táto náležitosť tak v zmluve chýba.

13. Absencia týchto obligatórných náležitostí v predmetnej zmluve, a to prípadne aj len jednej z nich, spôsobuje dôsledok uvedený v § 11 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z. spočívajúci v tom, že spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov. Vyplýva z toho, že žalobca by mal právo na vrátenie skutočne poskytnutého plnenia, teda poskytnutého úveru a nemá právo žiadať úroky z úveru, prípadne iné sankcie.

14. Súd zistil, že žalovaný čerpal na revolvingovom úvere čerpal sumu 737,09 eur, pričom na splátkach uhradil len 236,49 eur. Vzhľadom na túto skutočnosť, ako aj na vyššie uvedené je žaloba dôvodná v časti neuhradenej úverovej istiny vo výške 500,60 eur. Žalovaný sa dostala do omeškania, keď výška základnej úrokovej sadzby k uvedenému dňu bola 0,05%. Žalobca tak má popri dlžnej istine aj nárok na zaplatenie úroku z omeškania vo výške 5,05%, súd mu ich priznal v takejto výške a to počnúc od 19.01.2016. Preto súd v tejto časti rozhodol tak ako je vo výrokovvej časti rozsudku.

15. Povinnosť, ktorú súd uložil žalovanej týmto rozsudkom, je žalovaná povinná splniť v súlade s § 232 ods. 3 CSP do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

16. V ostatnej časti žalobu zamietol s poukazom na zistený skutočný dlh na úvere ako aj na to, že úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov a s poukazom aj na výšku úroku z omeškania. Ak nebolo priznané právo v žalovanej výške, nevznikol žalobcovi ani nárok na zaplatenie úroku z omeškania z tejto sumy a preto súd žalobu zamietol aj v časti požadovaného úroku z omeškania z prevyšujúcej sumy. Z uvedených dôvodov rozhodol súd tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku.

17. K tomu súd pripomína, že splácanie úveru v splátkach na strane veriteľa vyvoláva stav absencie požičanej sumy istiny, ktorá sa iba postupne (v splátkach) vracia a spláca a za tento stav nedostatku a úverovania patrí veriteľovi úrok. Úrok preto predstavuje jednoducho povedané cenu peňazí v zmysle

ceny obetovanej príležitosti veriteľa, ktorý tým, že nemá istinu úveru k dispozícii, nemôže s touto nakladať a produkovať zisk. Absentujúci zisk pokrýva veriteľovi práve úrok splácaný spolu v rámci splátky úveru v režime dojednaného záväzku. Tento stav tzv. výhody splátok je obvyklý a od nepamäti potvrdzuje nárok dodávateľa na úroky ako cenu dočasne obetovaných peňazí, ktorých dispozície sa veriteľ zbavuje v záujme získania budúcich úžitkov v podobe kapitalizovanej odplaty získanej za celé obdobie postupného splácania úveru, a teda výhody splátok.

18. Iný stav je však príznačný pre predčasné a mimoriadne zosplatnenie úveru, kde veriteľovi vzniká nárok na jednorazové vrátenie požičanej istiny úveru, vrátane úrokov kapitalizovaných ku dňu zosplatnenia úveru. V tomto prípade svojím právnym úkonom veriteľ navodzuje stav, v ktorom má právo získať okamžite späť celú sumu požičaných peňažných prostriedkov, v dôsledku čoho na jeho strane odpadá obmedzenie jeho práva na dispozíciu s istinou úveru, a tým obmedzenie obchodovania s peniazmi, ktoré už dlžník nemá právo vrátiť v režime výhody splátok. Práve v tomto rozhodujúcom rozdiely spočíva ekonomická podstata straty nároku veriteľa na úroky za požičanie peňažných prostriedkov spotrebiteľa. Logicky tak nastupuje stav, v ktorom by mal mať veriteľ záujem a vyvinúť úsilie smerujúce k skorému vráteniu peňažných prostriedkov a právny poriadok mu po mimoriadnom zosplatnení úveru poskytuje viaceré právne prostriedky vymožená jednorazovo zosplatennej pohľadávky (úveru).

19. Ak teda nastal stav, kedy spotrebiteľ už nemá právny titul mať peňažné prostriedky u seba a tieto užívať, niet dôvodu ani na to, aby veriteľ inkasoval úroky, prípadne aj poplatky, ktoré by mu patrili výhradne za stavu oprávnenej držby prostriedkov spotrebiteľom. V opačnom prípade by bol založený krajne nespravodlivý a ústavne nekomfortný stav, kde spotrebiteľ by bol vystavený všetkým sankčným mechanizmom vynútenia povinnosti a plnenia a veriteľ by naďalej pohodlne inkasoval úroky zo sumy, ktorú by mu spotrebiteľ na výzvu nevrátil. De facto by išlo o právny stav, podľa ktorého by sa popreli účinky veriteľom vyvolanej zmeny obsahu záväzku a veriteľ by úroky inkasoval ako keby k zmene záväzku nedošlo, zatiaľ čo však spotrebiteľovi by neboli garantované nijaké práva, ktoré mu plynuli zo zmluvy pred veriteľom vyvolanou zmenou záväzku.

20. Súd takýto stav v žiadnom prípade nemôže pripustiť, lebo by toleroval založenie hrubej nadvlády dodávateľa voči spotrebiteľovi, a to navyše za stavu, že veriteľ si môže nárokovať a môže sa domôcť jednorazového vrátenia peňažných prostriedkov z majetku spotrebiteľa a nemusí trpieť nijaké obmedzenia užívania svojho majetku podľa uzavretej zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Ak by navyše súd takúto zmenu pripustil, podporil by nielen hrubú nadvládu veriteľa, ale zároveň by podporoval aj stav v ktorom veriteľ nie je nútený vymáhať svoju pohľadávku a odplatné úroky mu majú nahradiť stav jeho potenciálnej nečinnosti, resp. stav nespôsobilosti spotrebiteľa vrátiť požičanú istinu jednorazovo. Takéto konanie veriteľa však neponíma v slovenskom právnom poriadku nijakú právnu ochranu a ani preto niet titulu na inkasovanie odplatných úrokov.

21. O náhrade trov konania súd rozhodol podľa ustanovenia § 262 ods. 1 CSP v spojení s § 256 ods. 1 CSP a § 255 ods. 2 CSP, podľa ktorého ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí. O nároku na náhradu trov konania rozhodne súd aj bez návrhu v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. Preto súd žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania vo výške 37,60 %, a to podľa pomeru úspechu v spore (68,80 % : 31,20 %). V súlade s § 262 ods. 1 CSP súd rozhodoval len o nároku na náhradu trov konania, o ich výške podľa § 262 ods. 2 CSP rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

Poučenie:

Proti rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozsudku na súde, proti ktorého rozsudku smeruje. Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané. Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že a) neboli splnené procesné podmienky,

- a súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zák. č. 233/1995 Z. z. (Exekučný poriadok).